

UN TROS DE
CONVERSA AMB

ADA
CASTELLS

Guillem Terribas,

llibreter

G.T. Això d'escriure és molt difícil. No acabaries mai i suposo que hi ha un moment en què has de dir prou.

A.C. Sí, però un cop tens l'estructura de la novel·la, el procés d'anar revisant el to, el ritme, la sintaxi, la llengua... és molt gratificant, i sí, esclar, hi ha un moment en què has de dir prou.

G.T. És que, si no, t'estaries tot el dia rectificant. Pintant, per exemple, dius "Pintaré el que jo veig", però no et surt exactament com ho volies. Suposo que això també us passa molt sovint.

A.C. Sí, però tot això que estem parlant sembla que sigui el que preocupa menys. La gran preocupació de molta gent que comença és publicar.

G.T. Això és un dels problemes que em trobo a la llibreria, potser perquè fem el premi Casero, potser perquè hi passen molts escriptors, hi ha molta gent que es pensa que tinc contactes o que sóc un lector que els pot dir alguna cosa... Em ve gent que vol publicar i em diuen que, si ningú els ho vol, s'ho publicaran ells mateixos.

A.C. Com si fos una amenaça?

G.T. Sí, i això és el més trist que hi ha: si al final als editors no els agrada, autoeditar-s'ho. I per què? ¿És realment necessari amb els llibres que arriba a haver-hi? Si t'agrada escriure, escriu, però no pensis mai a editar. Si realment ets bo, ja t'arribarà el moment. No és fàcil: al García Márquez ningú li volia publicar *Cien años de soledad*, i el Cercas, abans de *Soldados de Salamina*, ja havia

tret quatre o cinc novel·les. És la tosuderia de l'anar escrivint. Mira la Rodoreda: no li van donar el Sant Jordi per *La plaça del Diamant*.

A.C. ¿T'has pogut llegir les cartes que es van enviar amb el Joan Sales?

G.T. Sí, me l'estic mirant. Fantàstic! A mi m'agrada molt el Sales escriptor d'*Incerta glòria*: crec que és millor que *La plaça del Diamant*.

A.C. Són molt diferents.

G.T. Per a mi la gràcia de *La plaça...* és que està explicada amb una delicadesa femenina que els homes no hem sabut explicar mai amb aquests detalls...

A.C. Bé, amb aquestes novel·les podríem tenir un exemple clar del que és la literatura femenina i masculina. És la mateixa època explicada per una dona i un home...

G.T. Els homes no en sabem. Som sensibles, però no sabem descriure situacions concretes d'una manera tan real i sense enrotllar-nos. La diferència de la Rodoreda són aquests detalls, fins i tot durs. Bé, el que estava dient és que al món editorial hi falta aquesta gent que et faci d'editor, i en Sales, fins i tot, era massa prepotent.

A.C. Amb la Rodoreda, gens.

G.T. Per què ella tenia un caràcter...

A.C. I perquè l'admirava i la respectava com a escriptora.

G.T. Li deia "Això no ho has de fer, això sí", i aquesta figura ara no hi és:

és el mal de la literatura. Joan sales editava cinc, deu llibres a l'any, que és una mica el que estan fent petites editorials, per exemple 1984, que es treballen el material i agafen uns traductors adequats, o La Campana, també. La Isabel Martí no edita res si a ella o a l'Espinàs no els agrada. Tant en Porta com en Terricabras ho expliquen. T'ho fan reescriure, si cal. Per a mi això és un editor. En Vallcorba també ho fa bastant. Ostres com m'enrotllo!

A.C. No, no ja està bé, però això que dius demana temps. Potser una de les coses positives d'aquesta crisi serà que les coses s'aclariran.

G.T. sí, és curiós. Aquest any, com a llibreter, el veig molt bé, perquè els editors estan tan acollonits que frenaran i es miraran més bé què publiquen, i nosaltres ens ho podrem mirar més bé. És una mica el que tu deies. Jo penso el mateix. Tots en sortirem més beneficiats.

A.C. Per això hauríem de tenir un lector més exigent.

G.T. Perdona que em faci autoreferència, però en aquell llibret que vaig publicar [*Demà serà un altre dia* (Ara Llibres)] ja parlava del fet que tots hem abaixat una mica la guàrdia. Els editors ni es llegeixen tots els originals, els llibreters cada cop posem més en primera línia el que es ven segur i el lector, davant d'això, cada cop és menys exigent, i la prova és que llegeixen en Martí Gironell o l'Ildefons Falcones. S'agafen a històries escrites d'una manera molt lleigida per dir: "No m'ha estat difícil i, a més, sé història", cosa que és mentida.

A la Llibreria 22 de Girona no només hi ha literatura. Hi venen autoajuda i, fins i tot, 'e-books', però fan la picada d'ullet als lectors exigents amb recomanacions, taula de suggeriments i una activitat cultural que ja els ha desbordat. Terribas (Salt, 1951) no vol dir que no a ningú. Va impulsar el premi Llibreter, dona el premi Casero i no para de fer presentacions. ¿Deu ser que és un malalt de literatura? En aquest tros de conversa se li detecten tots els símptomes.

FOTOS:
CRISTINA CALDERER

TEXTURES

IGNASI ARAGAY

Asteroide B 612

Un rei que dona ordres raonables: "A cadascú se li ha d'exigir el que cadascú pot oferir". Aquest és el record que em va quedar fixat a la memòria quan de petit vaig llegir *El petit príncep*, d'Antoine de

Saint-Exupéry. Ara que la col·lecció *La Butxaca del Grup 62* l'ha tret per celebrar el seu número 100 (oh, ironia: el petit príncep considera una mania absurda dels adults això de mesurar-ho tot amb números),

me l'he rellegit per retrobar els seus consells ingenus i savis. Consells com aquests: "Aquí tens el meu secret. És molt senzill: només s'hi veu bé amb el cor. L'essencial és invisible als ulls".

"Només es coneixen les coses que es domestiquen. Els homes ja no tenen temps de conèixer res".
Hi ha una altre aspecte interessant del personatge. Quan pregunta quelcom, no

para de repetir-se fins que li donen una resposta. Té aquella capacitat infantil d'insistir fins a la sacietat. No es dona mai per vençut. El seu món potser és petit, però la seva curiositat i el seu esperit són immensos.

A l'asteroide B 612 hi viu sense pràcticament res, i tanmateix... Avui que els nens tenen de tot i massa, el personatge de Saint-Exupéry encara té més raó de ser. No ho sé, però trobo que està molt bé viure als núvols. I somniar.